

PODJEMNA POGODBA - obrazložitev in izračun

Podjemna pogodba ali pogodba o delu je civilna pogodba, opredeljena v Obligacijskem zakonu, s katero naročnik pri izvajalcu naroči določeno delo in se zaveže, da ga bo plačal, podjemnik pa se zaveže, da bo to delo opravil na dogovorjen način. Podjemnik in naročnik s pogodbo dogovorita tudi druge podrobnosti, kot npr. način in rok izvedbe, rok plačila, kdo priskrbi material in podobno.

V praksi lahko podjemna pogodba zajema **različne vrste del**. Predmet podjemne pogodbe je lahko izdelava stvari (predvsem storitve proizvodnega obrtništva, večjih investicijskih ureditev), popravilo stvari (obrtiške storitve) ali fizično ali umsko delo. Bistveno za podjemno pogodbo je izvršitev določenega posla, ki je končni namen sklenitve pogodbe. Pri delu je podjemnik samostojen, sam odgovarja za rezultat dela in ni podrejen naročniku.

Podjemna pogodba se praviloma sklene za določen čas in ni enaka pogodbi o zaposlitvi. Če obstajajo elementi delovnega razmerja, se podjemna pogodba ne sme skleniti. V kolikor se ugotovi kršitev na tem področju lahko delodajalca doleti kazen s strani inšpektorja. Posledica je obveza sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas z delavcem, ter plačilo davkov in prispevkov za nazaj.

Po Zakonu o urejanju trga dela podatkov o podjemnih pogodbah ni potrebno sporočiti Zavodu RS za zaposlovanje. Posameznik, ki opravlja delo preko podjemne pogodbe, mora imeti med opravljanjem dela, vedno pri sebi izvod podpisane pogodbe.

Podjemnik s plačilom po podjemni pogodbi prejme dohodek, ki je obdavčen z dohodnino. **Akontacija dohodnine** od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja se obračuna in plača po davčni stopnji 25 % od bruto zneska, zmanjšanega za 10 % normiranih stroškov. Plačnik dohodnine je delodajalec, ki ob obračunu odda REK-2 obrazec.

Podjemnik lahko pri letnem izračunu dohodnine **uveljavlja dejanske stroške**, ki so nastali iz naslova podjemnega dela in so višji od 10 % normiranih stroškov. To lahko stori v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine za preteklo leto ali pa že pri sestavi informativnega izračuna, najkasneje do 5. 2. tekočega leta. V ta namen odda preko e-davkov Vlogo za zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja zaradi uveljavljanja dejanskih stroškov pri informativnem izračunu dohodnine in predložiti dokazila o dejanskih stroških. Dohodnina se bo v tem primeru odmerila od »realnega« zneska plačila, torej po upoštevanju dejanskih stroškov prevoza in nočitve, in sicer do višine, ki jo določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja. Drugi stroški (ki niso stroški prevoza ali nočitev) se ne upoštevajo.

Višina in stopnja **prispevkov za socialno varnost**, ki jih je pri obračunu potrebno obračunati in plačati je odvisna od tega, ali je pogodbenik že vključen v invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

Poleg dohodnine je potrebno ob izplačilu obračunati in plačati:

- prispevek prejemnika dohodka za obvezno zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 % od dohodka,
- prispevek prejemnika dohodka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 15,50 % (obračuna se le v primeru, če podjetnik ni vključen v pokojninsko in invalidsko zavarovanje),
- prispevek za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni v obveznem zdravstvenem zavarovanju po stopnji 0,53 % od dohodka,
- prispevek delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 8,85 % od dohodka, če je prejemnik dohodka zavarovanec po 18. členu ZPIZ-2 ali
- prispevek za posebne primere zavarovanja po stopnji 8,85 % od dohodka, če prejemnik dohodka ni zavarovanec po 18. členu ZPIZ-2 ter
- posebni davek na določene prejemke, ki se obračuna in plača po stopnji 25 %.

Primer obračuna podjetne pogodbe, če JE podjetnik vključen v pokojninsko in invalidsko zavarovanje

A		bruto znesek		1.000,00
B	A*10%	normirani stroški (10% od bruto zneska)	10%	100,00
C	A-B-E	Davčna osnova (90%-PIZ-zdrav.)		836,40
D	C*25%	Akontacija dohodnine	25%	209,10

E	A*6,36%	Prispevek za zdravstvo	6,36%	63,60
F		Prispevek za PIZ		-

G	A*25%	Posebni davek na določene prejemke	25%	250,00
H	A*0,53%	Prispevek za poškodbe pri delu	0,53%	5,30
I	A*8,85%	Prispevek za invalidnost	8,85%	88,50

J	A-D-E	Neto izplačilo		727,30
----------	--------------	-----------------------	--	---------------

K	D+E+G+H+I	Davki in prispevki		616,50
----------	------------------	---------------------------	--	---------------

L	J+K	Strošek izplačevalca		1.343,80
----------	------------	-----------------------------	--	-----------------

Primer obračuna podjemne pogodbe, če podjemnik NI vključen v pokojninsko in invalidsko zavarovanje

A		bruto znesek		1.000,00
B	A*10%	normirani stroški (10% od bruto zneska)	10%	100,00
C	A-B-E-F	Davčna osnova (90%-PIZ-zdrav.)		681,40
D	C*25%	Akontacija dohodnine	25%	170,35
E	A*6,36%	Prispevek za zdravstvo	6,36%	63,60
F	A*15,50%	Prispevek za PIZ	15,50%	155,00
G	A*25%	Posebni davek na določene prejemke	25%	250,00
H	A*0,53%	Prispevek za poškodbe pri delu	0,53%	5,30
I	A*8,85%	Prispevek za invalidnost	8,85%	88,50
J	A-D-E-F	Neto izplačilo		611,05
K	D+E+F+G+H+I	Davki in prispevki		732,75
L	J+K	Strošek izplačevalca		1.343,80

Viri:

<https://www.informiran.si/portal.aspx?content=kaj-je-podjemna-pogodba&showMenu=1&showRightFrame=1>

<https://www.minimax.si/blog-kako-placati-fizicnim-osebam/>

<https://www.mm-konto.si/delovna-razmerja/podjemna-pogodba-opozorila-pri-sklepanju/>

<https://evem.gov.si/info/poslujem/zaposlovanje/podjemna-pogodba/>

<https://www.zfm.si/podjemna-pogodba-kaj-kdaj-za-koga/>

<https://www.zvezarfr.si/pripomocki/izracuni/podjemna-pogodba>

https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=zahtevek_za_dejanske_stroske_fo

Celje, 25. 01. 2021

Polona Klokočovnik
SPOT svetovanje Savinjska